

Locuinta Redactorului

si

Cancelaria Redactiunii

e in

Strat'a Morarilor Nr. 18.

Scriorile nefrancate nu se voru primi decat numai de la corespondinti regulari ai „Federatiunii.“ Articlii trimisi si nepublicati se voru arde.

# FEDERATIUNEA

Diurnal politico, literariu, comercialu si economicu.

Va esti Mercuri-a, Vineri-a si Dominec'a.

**Resbelulu e indicatu.**(Scirea electrica sosi in Pest'a la 8 $\frac{1}{2}$  ore, sér'a.)

**P a r i s u , 15. iuliu. Asta-di la 1 ora d. m. a urmatu in senatu si in corpulu legislativu una comunicare a guvernului carea, tratandu despre situatiunea presinta, finesce indicandu resbelu Prussiei. Indicarea resbelului, provocata prin not'a cercularia a regelui prusescu cätra agentii Prussiei d'in strainetate, e motivata inca si prin vatemarea facuta ambasadorelui Benedetti, prin refusarea principelui de Hohenzollern d'a renunciä la coron'a oferita si, in fine, prin autorisarea reacordata acestui d'in urma de a primi coron'a Ispaniei.**

**Aici sosi, in 15 iuliu noptea, scirea d'in Bucuresci despre dimissiunea ministerului Epureanu.**

Pest'a, 15 3 iuliu, 1870.

In nr. trecentu semnalisaramu in partea a dou'a a revistei nostre pericolului situatiunei in urm'a candidaturei principelui Leopoldu la tronul Ispaniei, si spuseram, că acestu incidente ar' fi numai pretestulu, dar' nece decatul caus'a adeverata a unui resbelu ce ar' amenintä a erumpa intre Franci'a si Prussi'a. Pentru orientarea cetitorilor nostri, vomu luä asta di notitia despre diferitele simtome si sciri mai prospete, cari se referesecu atatu la erumperea resbelului d'in cestiune, cätu si, in mai nica mesura, la sustinerea pacei. Asié, de es., scirile de alalta-ieri, aduse de diurnalele d'in Vien'a sunt favorabile pacei, că ci principale Hohenzollern ar' fi renunciatu la candidatura sa, si, prin urmare, Franci'a ar' fi molcomita. Inse una comunicatiune mai noua a diuariului „Constitutionnel“ dice, că Franci'a a cerutu, ca Prussi'a să se oblige si pentru venitoriu, că nece una data principale prusescu nu va primi tronul Ispanici, la ce regale Prussiei ar' fi respunsu, că nu mai are nece unu cuventu cu ambassadorelui francescu. In urm'a acestei pretensiuni a Francieei său, mai bine, a lui Napoleonu, „Nordd. Allg. Ztg.“ insulta cu cuvinte aspre pre Grammont ministrul de externe alu Franciei si pre imperates'a Engeni'a, era „Krauzztg“ numesce acästa pretensiune a Franciei „nëiusfnata.“ In Berolinu se tienu, fära intrerumpere, consilie de resbelu. Prussi'a gatesee degjä castrele sale in Baden, la Lörnach. Aceste sunt scirile d'in Prussi'a. Era d'in Itali'a a sositu scirea, că infallibilitatea s'a enunciatu de cätra conciliu, si asié, Napoleonu, conformu amenintärilor sale, este indreptatstu a-si retrage trupele d'in Roma, că ce este de mare importantia pentru evenimentele imminente. Itali'a si Russi'a au ordinat in Linez pusce numite Werndl, Gorciakoff si Bismarck se voru duce la Ems, unde se afla regale Prussiei si principale Hohenzollern, precum si parentii acestui a. Belg'i'a a trimisu militä la confinie. Ministrul de externe alu Ispaniei a anunciatu in modu oficialu, că Hohenzollern este candidatulu de rege alu Ispaniei; Zorilla a convocat cortesii pre 20 iul.; Prim s'a declarat in modu confidentialu, că tote se voru decide prin una lupta la Pirenei si prin alt'a la Renu Franci'a a ordinat in Prag'a calciuni pentru militä; armat'a d'in Afric'a a plecatu; poterea marina inca siä gat'a si nñile anglese astiderea. Post'a de resbelu occupa d'in ce in ce mai mare terenu in opiniunea publica, si cunca Franci'a voiesce resbelulu cu totu pretiulu, se vede de acolo, că ea a pretinsu de la regale Prussiei una impossibilitate, că ci cum s'ar' poté obliga Prussi'a, că nece una data principale prusescu nu va ocupä tronul Ispaniei? Cine s'ar' poté obliga la asié ce-va, si cine ar' poté pretinde de la altulu una asemene obligatiune?

Daca aceste sciri si date sunt autentice, nimeni nu mai poté aveä indoieala despre erumperea

resbelului. Inse situatiunea se poate schimbä pâna mane; mane vomu audä poté alte sciri pacifice. — Positivu inse nu se poate dñce nimicu pâna acum in acästa sausa.

Să mai vedem si alte sciri. „N. Fr. Presse“ afirma prin unu corespondinte alu său d'in Parisu, „că nu va fi resbelu, că ei acästa ar' fi una cestiune de vietia si de morte pentru dinasti'a lui Napoleonu; că urletele insetate de sange ale diuarielor francesc sunt espressiunea opiniunei publice; că poporul francesu voiesce pace si lenisce, precum areta si diuariul „Le Siècle“, care are una mare influența a supr'a clasei de mediu-locu“, etc.

Aci trebuie să inseamnämu inse, că Austro-Magiar'a capeta friguri, candu aude de resbelu, si acestu-a este lucru pré-naturalu; că ci unu resbelu intre Franci'a si Prussi'a, la care aru participä Itali'a, Russi'a, etc. este morte pentru drag'a nostra de Austro-Magiar'a. — Guvernul magiaru inca tremura si ar' dorä ea sé nu fia atinsu de nisces venturi rele, mai alesu d'in partea Russiei. Pote, arci-ducele Albrecht n'a adus nece una veste buna de la Varsovi'a, si asié sé nu ne miräm daca, de una parte, diuariul magiaru „Reform“ (alu Dlu Andrassy?) voiesce ca Russi'a să inchiaze cu Austro-Magiar'a una alianta de ne utr a lita te, era, de alta parte, „N. Fr. Presse“ d'in Vien'a, totu d'in asemene motive, afirma prin corespondintii sei gădănesci, că poporul francesu voiesce pace si lenisce. Se intielege, pacea este unu lucru forte bunu, inse pentru Domnii Beust si Andrássy pacca are unu pretium a fectionis, adeca unu pretiu mai mare decatul pentru alti moritori. Si sciti pentru ce? Peatru că Domnii Beust si Andrássy aru dorä sé guste neconturbati, in vecii veciloru, fruptele dulci a le pactului loru dualistien care, prin una a dou'a Sadowa său unu alu doilea Königsgrätz, va fi ruptu in una sufa de bucăti asié, casé cum n'ar' fi esistat u candum a lumea.

Unu corespondinte oficiosu d'in Berlinu alu diuariului „Magd. Ztg.“ scrie despre pregatirile francese urmatorile: „In ministerulu francesu de marina domnesce una mare vivacitate. Directiunile căiloru ferate sunt inschintate că in 10 a l. c. se voru mobilisä trupele. Caii gendarmiloru sunt luati pentru servitii militari si s'a ordonat năiloru de transportu, ea sé stăte gat'a pre langa litoralulu Algeriei. Se vede dara, că Franci'a voiesce cu orice pretiu resbelulu, inse acesti francesi, cu pretensiunile loru impertinent, voru dä de omulu loru in Germani'a, carea le va sucä grumadiulu.“

„Nordd. Allg. Ztg.“ scrie: „Este cunoscutu, că principale Grammont este proovediutu cu una petere corporale estraordinaria, inse poterea sa diplomatica n'a fostu pre-cunoscuta pâna acum'a; dupa vorbere sa mai noua inse se poate constatä, că elu va frangä chiar si imperiul francesu.“

„Kreuzzeitung“ numesce temeritatea ministrului francesu in cestiunea candidaturei spaniole „brutale;“ apoi finesce articulul său asié: „Noi nu facem fanfaronade, ca-si domnii d'in Parisu, si nu cercämu certe. Inse celu ce voiesce a se certa cu noi, va aflä opusetiune energica.“

In 12 a l. c. s'au asteptat in Parisu responsulu categoricu si toto-data fatalu d'in Berlinu la cererea Franciei, ca Leopoldu să renuncie la candidatura spaniola; inse acestu respunsu se reduce la sfam'a, că „parintele principelui Leopolpu ar' fi inschintat pre maresialulu Prim că, d'in cau'a complicatiunilor ce ar' produce in Europ'a candidatura fiului său, acesiu a si-revoca candidatura.“ Cu tote că Ollivier s'ar' fi declarat u că, prin acesta revocare, nu mai poté aveä locu nece una certa intre Franci'a si Prussi'a, bonapartistulu Clément Duvernois, d'impreuna cu mai multi deputati, adresă guvernului urmatoru interpellatiune: „Dorim a interpellä guvernulu a supr'a mesurilor ce crede a luä in privint'a garantiloru, ea complicatiunile cu Prussi'a să nu se mai pota repetä.“ Acestu-a ar' fi dara unu semnu, că Franci'a voiesce cu orice pretiu resbelulu. Totu in acästa dì, la 2 ore d. m., sosi si scirea, că re-

Pretiulu de Prenumeratino:  
Pre trei lune . . . . . 3 fl. v. a.  
Pre siese lune . . . . . 6 " " "  
Pre anul infregu . . . . . 12 " " "

Pentru Roman'a:  
pre a. intregu 30 Fr. = 30 Lei n.  
" 6 lune 15 " = 15 " "  
" 3 " 8 " = 8 " "

Pentru Insertiuni:  
10 cr. de linia, si 30 cr. taxă a timbra pentru fiecare publicatiune separatu. In locul deschis 20 cr. de linia.  
Un exemplar costă 10 cr.

gele Prussiei s'ar' fi declarat, că este gat'a a desmentä pre principale Leopoldu de la primirea coronei, — inse numai ca capu alu familiei, dar' nu ca capu alu statului. Guvernul francesu n'ar' fi multumit cu acästa declaratiune. Este interesanta inca una telegrama d'in 13 a l. c., dupa carea guvernul bavaresu ar' fi respunsu la una intrebare a guvernului francesu in privint'a alian-tie sale, că adeca: „poporul si regale bavaresu nu se voru separa de Germani'a“

Cetitorii nostri voru mai consultă si telegra-mele cari, mare parte, se referesecu la acestu „cioroborul pentru unu toporul“, că ci intr'adeveeu, este prè multu, ca una candi-datura de rege să pota nebunii pre tota lumea,

Mai punem sub ochii cetitorilor nostri cea ce scriu unele diurnale germane si francese de la 13 a l. c. „Provinz. Correspondenz“ scrie: „Spre fericire, Germani'a este in pusetiunea de a poté intempinä cu lenisce ori-ce resolutiuni d'in partea vecinilor săi. Inse, de asta data, chiaru daca s'aru molcomi spiretele agitate in Franci'a, Ger-manii nu ar' uitä lesne impressiunea ce i-o casiu-nă conduit'a amenintatoria si vatematoria a vecinilor săi; a nevoia se va poté restabili increderea, dupa ce asigurările guvernului francesu facute in 30. iuniu, că pacea n'a fostu neci una data mai asecurata decatul acum, fure dementite, abié dupa 8 dñe, intr'unu modu atât de nepriceputu.“ — „France“ cere unu protocolu autenticu, care să cuprinda declaratiunea solemnă si irrevocabila a dinastiei prusesci, că nece unulu d'in membrui pre-cum nece d'intre aliatii sci nu va primi neci una data coron'a Ispaniei. Ori-care alta resolutiune a cestiunii este illusoria si ridicula, adauge „France“, si apoi vorbesce de provocari temerarie, etc. d'in partea cabinetului d'in Berlinu. „Patrie“ crede a sci, că principale Leopoldu s'a dusu in ascunsu in Madridu, unde s'au presentat de cätra Prim si ministrii. „Liberté“ scrie, că in tote fabricele de arme d'in Besancon, Belfort si Metz este una activitate estraordinaria. — Benedetti telegrafă guvernului francesu, că regale prusescu aménă respunsulu numai pentru a cascigä tempu. A cés'ta însemnat resbelu! — finesce „Liberté.“ Una telegrama d'in 14 a l. c. anuncia că Benedetti ar' fi interpellat pre regale Prussiei chiaru pre promenada, contr'a toturor regulelor de comunicatiune diplomatica.

In cau'a fatale a candidaturei s'au facutu interpellatiuni in parlamentele Angliei si Italiei; ministrii respectivi au respunsu, că voru intreveni in favorulu pacei. Conte A ndrássy, respondiendu in siedint'a dietei. Ungariei de alta-ieri la doue interpellatiuni in acästa causa a le deputati-loru Cont. Teodoru Csák y si Ed. Horn, re-cunoscu si elu caracterulu seriosu alu situatiunei, si refusä de a dä lamuriri mai detaiate in „stările iulii presentu alu lucruri loru.“

In fine, să mai spünemu, că ieri se respondi in diet'a Ungariei scirea, venita d'in cercuri cari pretendu a fi bine informate, că Franci'a a in-dicaturi resbelu Prussiei, d'in cau'a că regale Vilhelmu ar' fi refusat de a primi in au-dientia pre Benedetti, solulu Franciei. A se vedé si teleg. d'in fruntea diuar.

Noi amu reprobusu aci simplu diferitele sciri si versiuni relative la situatiunea critica. Cetitorii nostri si voru face si ei combinatiunile loru. Noi asteptämu evenimentele, terminandu cu esclama-tiunea: Sé veghiäm, ca momentulu să nu ne afle nepregatiti si dissoluti!

Estragemu d'in articolul: „Miscari na-tionali romane in Bucovina,“ publicat in Nr. de la 26 iun. st. v. alu „Informatiunilor Bucurescenc“ urmatorile:

Este aproape unu secolu de candu Bucovina a fü lusat in arbitriulu, la dispositiunea nemtilor, cari de timpuriu si-pusera tote fortiele pentru ster-pirea si desnationalisarea elementului romanu de acolo, astădu prin organisatiunea politica si admi-nistrativa generale a tierei, cätu si prin legi par-ticulari, ordinatiuni de totu felul, mai alesu in-

prin directiunea ce dedera culturii, instructiunii publice, carea si pana asta-di este eminenta, si mai ca potu se afirmu fara tema de a cadet in vre-o erore, exclusiva germana. Pre scurtu, ei se folosira de tote midilocole ce le credeau numai apte de a stinge Romanismulu, sentimentulu si ori-ce suvenire romana din sufletulu bucovinenilor. Acestea li-a si succesu in o parte considerabila, precum este probat pana la evidenta prin starea actuale a natiunii romane din acesta provincia, cu deosebire inse oper'a loru se parea a fi deja terminata in epoca anteriora anului memorabilu 1848 candu, deodata cu cele lalte teritorie romane din Austri'a, si pentru Bucovina incep' o era noua: renascerea Romanismului.

Dupa disolverea Reichsrathului si a dietelor provinciale prin patent'a de 21 Maiu 1870, si colegiele electorale ale ducatului Bucovina fure convocate se alega nci deputati pentru dieta terei, eventualmente si pentru Reichsrath. Precum scim, nemultamirea generala a totoror nationalitatilor, starea grava, de disolutiune a imperiului, a determinat pre guvern de a face apel la alegatori, pentru ca acesti-a se se pronuncie a supr'a acestei stari precarie, dandu solutiune atatoru cestiu, cari agita si pericleta venitoriulu Statului si al poporeloru. Starea Bucovinei in genere, dara mai alesu situatiunea romanilor de acolo, este un'a d'intre cele mai anormali, o stare de nesuferit, dupa cum o marturisescu cu toti cati se occup seriosu si cu sinceritate de presentulu si venitoriu acesei tiere. Atatu relatiunile de Statu ale acestei provincie in facia regimului centralu, form'a politica a guvernarei terei, catu si cestiu interne de cea mai mare importantia la reformarea ei se voru regulat in sesiunea venitoria.

Indata, dupa ordonarea alegorilor, inteligen'ta romana din Bucovina facu tote preparativele necesarie pentru ca se conduca alegorile in sensu natiunalu. Ea se intruni spre acestu scopu intr'unu comitetu centralu electoralu, cu resedinti'a in Cernauti, ingrijindu-se totu o data si de formarea de comite filiali prin districte, standu unele cu altele in corespondinta continua, luerandu tote in acel'a-si sensu si urmarindu tote acel'a-si scopu frumosu natiunalu: tramiterea unei adeverate reprezentanti natiunali romane in dieta terei. Comitetulu centralu este constituitu din domnii: Dr. Bendela, G. Hurmusachi, S. Andrieviciu, C. Andrieviciu, M. Calinescu, C. Cosoviciu, I. Olinsechi, N. Piteiu, L. Popescu, I. Sbiera, dr. A. Zota.

Acestu comitetu a elaborat si unu programu care este si alu tuturor candidatilor romani, ale carui-a puncte principali le voiu resum in lucine cuvinte.

1. Sistemulu constitutiunalu este si remane punctulu de plecare la solutiunea totoror cestiu.

2. Bucovina, care se anesa Austriei prin tractatulu de la 7. maiu 1775 si care fu impreunata cu Galitia intr'unu modu nenatural in decursu de mai multe decenie, proclamata in 1849 ca tiera autonoma, ale carei-a afaceri se reguleza de la 1861 prin dieta propria a terei, trebue se persiste asemenea celoru-alte provincie in positu-ne ei autonoma; ori-ce incercare de anesare pre viitoru la alta provincia, ori ce infractiune a drepturilor ei de autonomia le vomu respinge pre bas'a drepturilor noastre istorice.

3. Ceremu estinderea autonomiei pre terenulu legislatiunei, administratiunei si a justitiei; ceremu revisiunea constitutiunei din Decembrie 1867.

4. Pretindem in trebuintarea limbei natiunali la autoritatele administrative si la curtile de justitia, in scola si in viet'a publica. Representantii natiunali voru procede cu deslegarea si regularea acestei cestiu pre basea caracterului istoricu alu terei cu privire justa la relatiunile sale reali.

5. Legea fundamentala garanteaza autonomia perfecta a fia-carei-a confesiuni recunoscute; pre langa tote acesei-a, biserica gr. orientale din Bucovina este lipsita de acestu dreptu alu seu garantat prin lege. Pretindem deci, in virtutea legei, eliberarea bisericei nostre natiuuali de sub tutela statului, ceremu aci deplina autonomia.

6. Reformarea legei electorale, atatu pentru dieta terei catu si pentru Reichsrath, se se faca in dieta terei in conscientia cu principiulu de autonomia.

7. Deputatii natiunali voru fi cu deosebita priveghiere ca si Bucovina se se considere la reconciliarea diferitelor popore si tere ca unu factoru egal indrepatat, si ca tote drepturile cat se voru acordat celoru-lalte provincie autonome, se se acorde in asemenea mesura si Bucovinei.

Pentru ca se completam intru cstu va schitele nostre despre agitatiunile romanesce electorale din Bucovina, avem si mai facem mentiune onorabila inca de unu programu natiunalu. Ace-

stu-a este programulu proprietarilor mari din Bucovina, cari, dupa sistemulu de alegere actualu alu grupelor, sunt convocati a alege in unu colegiu separat. Pentru a tranite si din acestu grupu representanti natiunali, proprietari mari romani constituira si ei, la 24 iuniu, unu comitetu centralu in person'a domniloru: Bar. A. Vasilco, Cav. Iacobu Miculi, Bar. M. Capri, Bar. I. Mustaza, Cav. I. Popoviciu, Cont. L. Logoteti, Bar. N. Mustaza, Cav. N. Christea, Cav. V. Stfrea, Cav. L. Vasilco, I. Orenstein. Acestu comitetu, primulu comitetu politicu alu nobilimei romane din Bucovina, de asemenea si are programulu sau, care nu difere nici intr'unu punctu principalu de celu alu colegiului II alu proprietarilor mici. Relevam din elu numai doue momente cari ni se paru mai caracteristice si cari ingrijescu in cea mai mare mersu pre nemtii vienesi: in genere intrunirea si consolidarea nobilimei romane, pre care ei o credeau deja desnationalizata, la o vicia noua politica-romanesca, autonomia terei si desvoltarea ei intru tote, mai alesu a limbei natiunali, pre bas'a drepturilor istorice.

Vedem, prin urmare, partitulu natiunalu romanu organisat si in Bucovina. Speram, ca toti acei-a, cari constituiesc partitulu natiunalu, voru trece preste ori-ce consideratiuni, interese personali, meschine, si voru scii se urmeze numai realizarea unui mare principiu: interesele generale ale Romanismului. Totuodata nu trebuie se trece cu vederea, ca ori-ce inceputu este greu; positiunea partitului natiunalu este dificila, mai alesu in epoca consolidarii sale, in facia atatoru incercari straine de a-i paralisa si a-i impiedeca ori-ce activitate adeveratu natiunala. Ruteni, germani si poloni stau in contr'a romanilor: fia-care natiunaltate si-avea cu cateva dile mai inainte comitetulu sau electoralu; la 28. I. c. inse aceste in urma trei natiunaltati se intrunira in unu comitetu mare electoralu, cu unu singuru programu, cu scopu expresu de a invinge prin alegori in contra romanilor. Noi salutam pre frati nostri romani in lupta electoralala natiunala, si le dorim ca in dina luptei, la 15. iuliu, succesele cele mai frumose se formeze cunun'a nobilei loru activitat!

Unu momentu de relevat d'in viet'a publica romana din Bucovina, nu mai pucinu importantu de catu celu d'antaiu. Acestu-a este manifestatiunea grandiosa de la 23 I. c. Inteligen'ta romana convoca unu meeting la Cernauti, unde se presentara preste 2000 Romani din tote districtele si din tote clasele societatii romane pentru a discutu a supr'a modului de a elibera fondulu religiunariu de mai multe milioane de sub administratiunea si arbitriulu guvernului centralu vienesu. Pre catu scim, dupa depesile telegrafice, toti romanii presenti s'au unitu a supr'a unei resolutiuni in favorul eliberarii fondului bisericescu natiunalu de sub tutela regimului, a carei a esecutare s'a increditat deodata unui comitetu constatarioru din 40 de membri.

Iuliu.

### Camer'a representantilor Ungariei.

Siedint'a de la 13 iuliu.

Presedinte: Paulu Somsich. Notariu: Ales. Bujanovics. D'in partea guvernului au foste de facia ministrii: Paulu Rajner si Balt. Horvath.

Dupa autenticarea procesului verbalu alu siedintiei d'in urma, si dupa presintarea mai multoru petitiuni cari se transpun comis. petitiunarie,

Cont. Teodoru Csaky interpeleaza pre ministrul presedinte in privint'a faimeloru, cari cerculeaza despre erumperea unui resbelu intre Francia si Prussia din cauza candidaturei principelui de Hohenzollern la tronul Ispaniei, intrebandu-lu 1) daca este aplecatu a da ore-si-cari desluciri in privint'a conflictului d'ntre Francia si Prussia? 2) Daca este aplecatu a da desluciri in privint'a politicei, ce a observat-o si o va observa si pre viitoru ministrul comunu alu esternaloru facia de cestiu ocuparii tronului Ispaniolu?

Eduardu Horn adresazea ministrului presedinte urmator'a interpele: 1) Ce scie dn'a sa despre negociatuile cari curgu intre Vien'a si Parisu in privint'a cestiu ocuparii tronului Ispaniolu? in ce mersu participa guvernulungurescu la decisiunile cabinetului vienesu? Ce garantie posiede guvernulungurescu, ca avea si sangele Ungaresi nu va fi versat fara scirea si aprobaroa camerei? — Interpelele se voru comunicata ministrului concernante

Camer'a procede la ordenea dilei, si se continua desbaterea generala a supr'a projectului municipalu. — Vine. Babesiu dechiaru, ca nu pota primi projectul municipalu de baza pentru desbaterea speciale. De asemenea vorbesc contr'a projectului los. Prick, Petru Gáal, Aronu Szilády, losifu Hodosiu (vorberea i-o vomu publica), Iuliu Schvarz, dr. Aureliu Ma-

niu, Stef. Eder, Stef. Kiss, Colom. Tóth si Ioanu Vajda

Siedint'a se inchiaia la 2<sup>a</sup> ore d. m.

Siedint'a de la 14 iuliu.

Presedinte: Paulu Somsich. Notariu: Ales. Bujanovics. Pre bancele ministeriale: c. Iul. Andrassy, Paulu Rajner, b. los. Eötvös si Balt. Horvath.

Dupa autenticarea procesului verbalu alu siedintiei de ieri, se presinta mai multe petitiuni, cari se transpunu comis. petitiunarie.

Andreiu Halmos si Ignatiu Hajdu relateaza d'in partea comis. petitiuarie in privint'a petitiunilor presintate in afacerea projectului municipalu. Comis. propune transpunerea petitiunilor in biouroul presidialu. — Se primește.

La ordenea dilei urmează continuarea desbaterei generale a supr'a projectului municipalu. Ludv. Deák y vorbescese contr'a projectului.

Cont. Iul. Andrássy, respondindu la interpeleatiunile de ieri ale deputatilor c. Teodoru Csaky si Eduardu Horn, facute in privint'a cestiu candidaturei Ispaniole, dice cu privire la intrebarea interpelantei d'antaiu, ca nu poate nega, cumca cestiu escata intre Francia si Prussia a luat unu caracteru seriosu. Inse ministeriul comunu alu esternaloru a manecatu, in activitatea lui de pana acum'a, d'in acela punctu de vedere, ca Austro-Ungaria e interesata in numita cestiu numai d'in punctul de vedere alu sustinerei pacii, si ministeriul comunu alu esternaloru a intrevenit atatu in Berolinu catu si in Parisu si Madridu numai in directiunea, carea se areta a fi mai accomodata pentru sustinerea pacii. In conduit'a presinte a ministeriului comunu de esterne se pot vedea si directiunea, ce are de engetu a o observa si pre venitoriu. De altintre oratorele de chiara, ca ministeriul comunu alu esternaloru se va ingriji, ca prim publicarea catu mai exacta a actelor, opinionea publica se pota orienta in continuu si in modu autenticu.

Oratorele crede, ca prin acest'a a respunsu si la intrebarea prima a interpeleatiunei deputatului Eduardu Horn. Cu privire la intrebarea a dou'a a interpeleatiunei sale, ca „in ce mersu participa guvernulungurescu la decisiunile ministeriului comunu de esterne, alu caror-a rezultat pota fi forte periculosu pentru Ungaria“, oratorele dechiaru, ca, in asemenea cestiu importante, ministeriul comunu alu esternaloru va luat despusestiuni numai in contielegere cu ambe guvernele. (Aprobare.)

Eduardu Horn este multiumit u respunsul datu la intrebarea prima a interpeleatiunei sale, incatu adeca s'a potutu convinge d'in acela, ca sperantile despre sustinerea pacii nu au disparutu. Cu celealte parti ale respunsului inse nu este neci decat multiumit. Oratorele este convinsu ca, in casu erumperei unui resbelu si la casu candu va partecipa la elu si monarc'a, de siguru Ungaria nu va fi trecuta cu vederea, ci se va cere de la ea sacrificie de bani si sange. Respnsula datu contine numai ace'a ce s'a serisu si in diuarie; inse oratorele vre se scia cu securitate: 1) Ca la casu candu ar' erumpe resbelul, Austria nu va partecipa la elu; 2) daca totu-si monarc'a sar' amestecat in resbelu, guvernul se presinte legelativei proiecte coresponditoric. Dreptu-ace'a, nefindu multiumit u respnsulu, si-reserva dreptulu pentru a face pasii ulteriori.

Ministrul presedinte este convinsu ca camer'a luceste absolve de la detorinti'a d'a responde la cele mentionate de deputatul Horn. Camer'a iec spr sciintia respnsulu ministrului presedinte.

Dupa ace'a se continua desbaterea generala a supr'a projectului municipalu, la carea participa: Ign. Dietrich, Lud. Dobsa, Sigismundu Popoviciu, Stef. Majoros, Lad. Berzenzey si Emerich B. Stanescu. (Vorbirea i-o vomu publica.)

Siedint'a se inchiaia la 2<sup>a</sup> ore d. m.

### Cuventarea dlui Sigismundu Borlea

tinuta in siedint'a de la 4. iuliu a camerei represantilor.

(Fine.) \*

Apoi daca mai consideram si acest'a, ca regimul denumirea comitilor supremi nu respecta atata calificatiunea ci mai multu nascerea, si ca si pana aci denumi comitii supremi d'ntre aristocrati; mai departe considerandu ca regimul se apropia de sistem'a aristocratica cu pasi accelerati si, intrebuintandu unu terminu militaru, cu mersu duplu (ilaritate), — e prospectu ca, unde inca va mai asta viunu comite supremu ce nu e de nascere aristocrat, lu va scote d'in postu; apoi mai scimu si aceea, ca aristocratia are de regula forte multi omeni de protesu (Are dieul!), si asi'e so pota intempla si aceea, ca comitele supremi voindu se scape cu frumosulu de vr'nu diregatoriu de economia d'alu seu, va fieri cottulu cu elu, si lu va denumi pre vieta de imploiu

\*) Vedi Nr. trecentu alu „Federat.“

cottensu, de-si asié se pricepe la acésta ca-si haiduculu la tornarea campanelor (Ilaritate mare.)

Si fiindu faptele acestea ale comitelui supremu conforme legii, comitetul nu poate face nemica; celu multu, pentru ca sè scape de astfelu de diregatoriu ce li se arunca pe capu, in corpore pote tines liturgia, ca Ddieu induratul cátu mai curundu sè-lu chiame in municipinu seu din ce-a-lalta lume (Ilaritate generala.)

E necontestabilu deci, On. C., că comitatele si respective municipiele se voru despoia cu totulu de selfgovernementu si sfer'a de activitate ce o aveau pàna acum'a, si acest'a se va centralisá in manele regimului si ale comitilor supremi ca organele lui, de-si a pusu regimulu de locu in §-lu 1 in forma de decoratiune, că municipiele si pre viitoru voru eserce selfguvernamentulu, inse de ora-ce totu prin urmatoru paragrafi ai acestui projectu de lege, tote municipiele se despoia cu totulu precum de autonomia loru, asié si de tote drepturile ce le aveau pàna acum'a, — selfguvernamentulu amintit in §-lu 1 nu poate sè fia alta de cátu o satira amara (Aprobari in stang'a.)

Asié suntem noi, O. C., cu acestu projectu, ca-si candu cine-va si-ar' chivi cu pei frumosu pre d'in afara o mantéua rupta, si luand'o pre sine, ar' strigá in lume, séu daca e de lipsa sè si jure, că mantéua e bitusia (bunda) buna (Ilaritate.) E adeveratu, că daca privim numai d'in departe la una astfelu de mantéua, chivita cu pei pre d'in afara, apoi daca mai suntemu si securti la vedere, séu celu putien ne prefacemu că suntemu asié, — potem u credem, că aceea pote fi si bitusia (Ilaritate generala); inse daca o cautàmu pre d'in laintru séu o luàmu pre noi iérn'a, voindu sè ne scutim cu ea de reulu frigului, numai decâtne ne vomu desceptá d'in ilu-siunile nostre, si ne vomu convinge, că de-si e pre d'in afara frumosu chivita cu pei, ea totu-si nu e bitusia ci numai una mantéua ca vai de ea. (Ilaritate sgemotosa.)

Si cum va fi comitetul dupa acestu projectu de lege? Una diumetate se va compune d'in proprietari mari, asié cara diumetate voru si aristocrati, si numai ce'alalta, diumetate se va alege.

O. C., precum aici in camera, asié si afara in tiéra, ma in Europa intréga, pre dî ce merge totu mai tare se accentua egalitatea de dreptu. Si unei nu prevede, că prin punctulu projectului celu amintii acum, principiulu egalitatii de dreptu nu numai că se vatema greu, ci se si lovesce cu palm'a preste facia. (Sgomotu in drépt'a.)

Si pre ce se baséza acesta dispositiune nedrepta si cu totulu contraria spiritului timpului? Pre aceea, că dora se afirma, că contributiorii de dàri mai mari suporta sarcinele mai grele ale tieriei? E necontestabilu, O. C., că legea de afaceri comune si ingrigirea autorilor ei ni-au datu atâta feluri de contributiuni, in cátu nu credu ca generatiunea mai tinera a financiilor ar' cuteză sè intreprinda recitarea loru fura carte (Ilaritate) si celu multu, cei betrani meritati la pensiuni si-ar' rescă renumele bunu la o astfelu de opera grea (Ilaritate) si, de-si e mai departe adeveratu si aceea, că aceste feluri de contributiuni tote sunt grele si nesuportabile intratât'a, in cátu nu e chiamare usiora a decide, că in adeveru care e mai grea si mai apesatoria, totu-si mi-place a crede, că nu me insieliu daca afirmu că, d'intre tote soiurile de contributiune, cea mai grea e contributiunea de sange, — căci nu se poate negá cumcă, de-si omulu nu bucurosu se desparte de veri-o avere a sa, totu-si mai cu greu se desparte de viciu (Adeveratu) séu de ore-si-care parte a corpului séu (Ilaritate, adeveratu!); deci, daca regimulu la infiintarea comitetelor a luat a base genulu contributiunii, atunci d'intre acestea trebuiá sè iée celu mai greu, adeca contributiunea de sange, si de faceá acest'a, precum trebuiá sè faca, atunci egalitatea de dreptu nu se calcă in peciore (Miscare in drépt'a). Si cu referintia la stabilirea voturilor virile, on. regimiu intrece cu multu si pre cunoscetul aristocratu, centralistu si absolutista br. Reichenstein, fostul vice-presedinte alu cancelariei transilvane, că-ci numitul d. baronu, presentandu unu asemene projectu de lege dietei transilvanéne d'in 1863, in acel'a otarí voturile virile in proportiune cu extensiunea municipielor cu numerul de 4 pàna la 8, si, de-si s'a disu despre diet'a Transilvaniei d'in 1863 si aici in camera, că a fostu compusa de birocrati, pretinsii birocrati nu numai că nu primira acelu reu projectu de lege, ci diet'a neci nu l'a luat in desbatere, si éta diet'a Ungariei, camer'a reprezentantilor poporului, unde altcum, in urmarea ingrigiri on. regimiu, si amplioiatii de statu facu inca unu numeru considerabilu (Adeveratu, asié este!) — e gata a primi unu projectu cu multu mai reu de cátu celu respinsu de diet'a Transilvaniei, ce era compusa de birocrati. (Stang'a: dieu frumosu lucru!)

Iste, mai departe, in acestu projectu de lege unu punctu miraculosu, si a nume că pre candu prin acestu projectu de lege se organizá tota municipiele din Ungaria si Transilvania, pre atunci d'in medioculu Transilvaniei se scote partea asié numita pamantulu regiu, si organizarea acestui-a se promite a se face prin alta lege. Daca s'ar dice, că tota Transilvania se va organizá prin alta lege, acest'a ar avé intielesu si ar si fi forte cu cale, inse a rumpe d'in medioculu Transilvaniei o parte micu-

tia si a o provedé cu privilegiu nou, ast'a in adeveru e lneru miraculosu (Asié el!)

Candu am pretinsu noi la desbaterea legei de natiunalitate, ca acésta sè se deslege dupa principiulu dreptatii si egalitatii de dreptu, regimulu si O. C. ni-a respunsu, că ast'a nu se pote, dandu-ne de causa cumcă acésta ar' avé de urmare infiintarea de statu in statu! Si acum insu-si regimulu, prin acésta dispositiune a lui, forma statu in statu.

Marturisescu, că am engetatu multu despre caus'a dispositiunii acestei a si am vrutu sè sciu, că ce a potutu indemná regimulu la asié ce-va, — si numai doue motive am fostu in stare sè descoperu, adeca, ori că regimulu supremu din Vien'a a permis regimulu din Pest'a, ca sè asuprásca dupa placu natiunile nemagiare, dar' facia de sasi, ca de poporul séu celu alesu, a facutu exceptiune si si-a pronunciato cuventulu de veto! — ori regimulu voiesce prin acésta sè castige in partea sa pre ablegatii sasi din Transilvania si cu dinsii a-si ascurá majoritatea de voturi in dieta pentru reesirea cu projectulu presentu.

Daca motivulu antâiu e celu adeveratu, atunci acel'a, de sì e forte tristu pentru natiunile nemagiare, aréta că putienia nedependintia are on. regimiu (Adeveratu! Ilaritate), inse, daca se potu crede motivulu alu doilea, atunci neci natiunea sasesca, neci ablegatii de sasu nu multu au cascigatu cu elu, căci dd. abl. de sasu potu sè fia convinsi că, in securu timpu dupa santiunarea legii acestei-a, prin legea promisa si poporul sasu, ca-si celelalte popore din Ungaria si Transilvania, se voru despoia de tote drepturile loru. (Asié e!)

In urmarea acestoru premise, projectulu de lege, basandu-se pre principie aristocraticice, centralistice si absolutistice, eu nu-lu potu primi spre desbatere speciali, cu atât'a mai vertosu, pentru că, in pararea mea, prin acestu projectu de lege nu numai că se nemicesce autonomia municipielor, si nu numai că devine ilusoria sfer'a de activitate a comitetului, dar' si poporul se despoia de tote drepturile si se restitue sistem'a absolutistica, (Aprobari in stang'a); apoi daca l'asuu primi ca reprezentante alu poporului, a carui-a detorintia principale e a aperá drepturile poporului, asuu face abusu si de incredere alegatorilor mei. (Aprobari in stang'a; miscare in drépt'a.)

Deci, afara de acestea, neci d'in punctulu de vedere de natiunalitate nu-lu potu primi căci, precum spusei mai susu, cu dorere am trebuitu sè esperiàmu, că regimulu cu natiunile nemagiare si mai alesu cu romanii si pàna acum'a in totu tempulu si intre tote impregiurările a tractatu cu vitregitate, neecuitate si nedreptate; apoi prin projectulu de lege de sub cestiune, despoilandu-se comitetele de drepturile loru de pàna acum'a si centralisandu-se acestea tote in manele regimului si respective in manele comitilor supremi ca organele lui, nu sufere indoiela, că acésta servesce spre vatemarea drepturilor natiunilor nemagiare.

Si eu sum convinsu, că on. regimiu, candu a basatul projectulu de lege pre principiele aceste aristocraticice, centralistice si absolutistice, atunci au avutu inaintea ochiloru scopulu a apesá natiunile nemagiare, si ca originea sè se pota convinge despre adeverulu afirmatiunii mele, n're lipsa de alta, de cátu sè cetesca cu atentiu si sè judece nepartialu din motivarea regimului referitoria la acestu projectu urmatorulu punctu: „Acca dispositiune a projectului, ca comitele numai pre diumetate sè se compuna din alesii universitatii alegatorie, éra diumetate din locuitorii si proprietarii cattului, cari solvescu mai multa contributiune, — o motivéza relatiunile deosebite ale Ungariei.“

Intielesulu adeveratu si chiaru alu jacestui punctu, O. C., nu e altulu de cátu că, precum in Ungaria asié si in Transilvania, esistendu mai multe natiuni, spre a le poté acestea, adeca pre natiunile nemagiare si pre viitoru a le apesa, e de lipsa sè se aduca acésta lege absolutistica, centralistica si aristocratica (Contradicere in drépt'a.)

Apoi că atari despuseiuni si astfelu de legi ce influintia eserce in tiéra spre intarirea iubirei reciproce intre locuitorii de diferite natiunalitati, precum si spre fericirea patriei comune, in desbaterea acestei intrebări nu me dimitu, căci si asié o pote sci veri-cine fàra multa spargere de capu; se intielege, daca voiesce s'o scia.

Totu-si tienu de necesariu a aminti, că in pararea mea numai acele legi si dispositiuni servescu spre fericirea tieriei, cari nu vatema drepturile poporului, si cari sunt basate pre principiele democratiei, egalitatii perfecte de dreptu si a dreptatii, si cari astfelu servescu spre liniscirea poporeloru, — in consecintia cu acestea projectulu de lege pentru organisarea municipielor trebuiá basatu pre principiele democratiei, ale libertatii si egalitatii perfecte de dreptu, si asié comitetulu, in locu d'a infiintá intr'insulu una casta aristocratica, tocmai d'in contra trebuiá sè-lu compunemu amesuratu principiului de sufragiu universalu; in locu d'a infiintá demnitati omnipotente de comiti supremi, trebuiá stersu inca si cele existente si nefolositorie demnitati de comite supremu si

salariele anuale, ce se urca la sute de mii de florini, a-le intrebuintá pentru alte scopuri mai folositorie, asié d. e. pentru promoverea instructiunii publice si pentru educatiunea poporului.

D'in tote aceste motive eu, nepotendu neci in generalitate primi projectul comisiunii centrali, votezu in contra lui (Aprobari in stang'a).

„Albina.“

Clusiu, 3. iuliu 1870.

Domnule Redactoru!

Avendu detorintia d'a me justifica, conformu notiiei facuta in Nr. 56 alu „Fed.“ prin on. redactiune, ve rogu ea, in interesulu dreptatii, sè dati locu urmatorilor săre.

Candu am scrisu demintrea mea in Nr. 42 alu „Fed.“, n'am fostu condusun de neci unu interesu personalu contra nimenui, si asié nece contra dlui aspirante la parochia si protopopiatulu vacantu alu Clusiu. Dar', daca cine-va nu ar' crede cuvintelor d'in demintrea mea fundamentala, recomandu de martore pre ori-care d'intre poporenii gr. cat. ai acestei comune baserecesci. Ce e dreptu, baserec'a nostra se bucura de una avere insemnata, in bani gat'a, in capitale si contracte; acésta se si pote, daca consideram imprejurările ei favorable; inse nu dlu aspirante a datu baserecei 4000—5000 fl.\* Acesta-a le-am spusu in demintrea mea fundamentala; aceste-a le duc acuma si pre langa adeverulu loru stau constante inaintea veri-carui-a; pentru acesta nu me rode conscientia.

Cu acésta ocaziune nu potu sè lasu neatinsa una parte a corespondintiei subscrisa de D. V. Ranta.

Dici, Dle Ranta, că Aleșandru Popu ca omu inteligente nu esiste in Clusiu, apoi totu DTa dici mai la vale, că am princi si muiere, etc. Asié dara DTa prè-lesne me poti areta personelor respective, cari dorescu a me cunosc, si nu este de trebuinta, ca sè mi spunu strad'a si nr. locuintei. Eu si credu, că nu vei intardia a face acésta; éra cátu pentru intrebarea DTale că „bine mi-ar' paré daca cine-va mi-ar' trage la indoieala onorea?“ ti-revocu in memoria procederea DTale facia cu Dlu preetu Georgiu Mesesianu atâtu in cas'a DSale cátu si inaintea arcivariului societatii de lectura d'in locu.

Fia destule aceste, Dle Ranta! ti-multiplemecu forte, că me asigurezi că nu tieni mania, si credu, că se va inchide corespondintia, intre noi; eu inca te asigurezu despre bunavointia mea.

Aleșandru Popu,  
cetătanu in Clusiu.

## VARIETATI.

\* \* (Esportulu casiu din Elveția.) Cátu de binefacatoria si plina de cascigu incepe a deveni industri'a economică areta, intre multele esemple ce le ofere Elveția, si industri'a elvetiana cu casiu. Esportulu casiu din Elveția, care in an. 1860 facea numai 146,789 centenarie vamali, in an. 1867 crescu degă la 296,774 si in an. 1868 ajunge la 283,737 centenarie vamali. E cunoscutu, că Austri'a contrage pre totu anulu una cantitate forte insemnata de casiu elvetianu, aducandu-lu prin Germania de media-di. Dreptu acea, inchiaarea conventiunei cu Elveția, urmata in 14. iuliu 1868 (si pusa in aplicare de la incepitulu lui februarie 1869) fu forte binevenita pentru casiu elvetianu, căci d'in tempulu acestu-a, redicerea tacsei vamali la 2 fl. 20 cr. pentru unu centenariu vamal (vam'a ordinaria 4 fl. 50 cr.), acordata statelor conventiunali, se aplică si la productele d'in Elveția. Urmarea acestui pasiu fu, că importulu casiu in Austria crescu in an. trecut de la 7 454 la 20,427 centenarie vamali, prin urmare, s'a sporit cu 12,793 cent. vam., precandu importulu cu taxă de 4 fl. 50 cr. a scadutu de la 8052 la 969 cent. vam.

\*) Adă d'in alu séu séu a mediu-loceva de la altii (se intielege: pre cale onesta) spre scopuri pie, nationali, etc., prin indemnare nobile, intrenire séu staruintia sunt fapte cari merita tota laud'a. De altintre calitatile recerute a le aspirantilor se judeca prima linea de cei competinti. Amu fostu necesitati a dă espressiune acestei pareri a noastre cu atâtua mai vertosu că, in responsulu séu, betranul curatore Crainicu — carele, daca nu ne inselăm, astă-di nu se mai află intre cei vîi — a marturisit, că una persona atacata de Dlu Aleșandru Popu a cascigatu, prin întreruire și a sa, una sumă de câteva mii pentru baserec'a gr. cat. d'in Clusiu. De altintre, nu voim să fimu parțiali; inse facia cu affirmatiuni si contestări simple, susținându tota acésta dispută pâna ce nu vomu si convinsi prin date si probe sigure despre adeveru. Ne pare reu inse, că dlu A. Popu, netieneadu-se strinsu la obiectu, vorbesco in acésta quasi justificatiune de unele persone si fapte, cari nu sunt in neci una legatura cu obiectulu discussiunei si cari potu sè fia sementia unei noue certe, cea ce noi amu dorí sè se incungure, căci diurnalistică nu se poate ocupă de certo private si personali, cari nu neci una importantă pentru public, dar' cari se intempla a dese intre oameni si se complanează era-si intre ei, fără ca publicul să aiba cea mai mica trebuința de a fi informatu inca si de asemenea lueruri. Red.

\*

(† Necrologiu) Ioanu Papp, protopopulu Borosineului si alu doile inspectori scolarii alu cotelui Aradu, a repausatu, in 12 l. c., in Aradu. Se dices ca a eadiutu victimu culderei; si a nume, in numita dì, la 11 ore a. m., merse a casa, si s'a spelatu cu apa rece, pentru a se recopi, in urma carei a fu lovitu de gata si mori preste cateva minute. Fia-i tierin' a usiora!

\* \* (Representantii besericilor reformate din Romania) au avutu in luna trecuta una adunare in Bucuresci, unde s'a decisu ca se proclame independinti de superintendentii (astfelii se numescu episcopii reformati) din Ungaria.

\* \* (Comisiunea europeana) din Sulin'a va deschide in anul acestuia o scola internatiunala. Limba didactica va fi cea francesa, germana si englesa, mai tarsu si cea greca, turca si italiana, numai cea romana nu e nici pomena! „inf. b.”

### Sciri electrice.

Berolinu, 12. iul. „Börsen-Courir“ anunta din Düsseldorf din sorginte sigura, ca principalele Leopoldu de Hohenzollern va remane pre langa primirea coronei ispaniole in impregiurarile de facia numai sub conditiunea, daca Ispania, in casu candu Germania ar fi atacata de Franta din cauza aceasta, ar declarat si ar incepe in data resbelu cu Franta. — „Kreutztg.“ scrie: Manifestarile amenintatorie ale lui Grammont sunt semnul unui planu facutu, care iest cestionea Ispaniei de pretestu spre a se indreptă contr'a Prusiei si a Germaniei. Au nu este una arrogantia fara margini, a cere de la Germania ca, in favorul politicei francese, se faca servicie de gendaru pentru principalele de Asturie, contr'a principelui germanu maioren? Daca Franta si-aroga dreptul de a fi epitrop'a poporelor sale vecine, atunci nu mai poate fi vorba de una pace ascurata; atunci durata si tenuerea pacei este numai una cestime a timpului, carea se poate nega in sfacare dì.

Bucuresci, 12. iul. Sessiunea extraordinaire a camerci s'a prolungit cu 8 dìle. Alegerea lui I. Bratianu in Ploiesci s'a verificatu. Verificările se continua.

Parisu, 12. iul. „Figaro“ aduce una telegrama din Mühlhausen, carea anuncia, ca oficerii prusiani facu despusestiuni in Löwach pentru a radică castre (tabere) intarite cu santiuri pentru 25.000 fetiori. — Imperatul sosi asta-di in Tuilerie si presidiu in consiliul ministerial. Se accepta resolutiuni ponderose.

Roma, 13. iul. Asta-di s'a votatu asupra schematei infallibilitatei. Dintre 600 membri ai conciliului, 80 au votatu cu „non placet“, 63 cu „placet juxta modum“, 80 s'a retinutu de la votare. Aceste 223 voturi formeaza opusetiunea.

Berolinu, 13. iul. Se dices, ca guvernul franteze nu s'a multumit cu renunciararea principelui de Hohenzollern la tronul ispaniolu. Deci se accepta conchiamarea dietei federatiunei de nordu pre septeman'a prossima.

Parisu, 13. iul. Se ascura, ca imperatul va primi asta-di pre consulul prusianu, baronu Werther. — „Constitutionnel“, mentiunandu despre dech'aratiunica ministrilor in camera, dice: Cuvenitul loru s'a audiatu si s'a satisfacutu degia justei pretensiuni, ca ei principale de Hohenzollern nu va fi regele Ispaniei. Noi nu voiram mai multu; cu mandria primim pacinica resolvare a cestionei si marea victoria, carea nu costa nice una picatura de sange. Baronul Werther immanu imperatului una scrisore de la regele. — In cercurile politice de aici sperantia cresce, ca cestiona se va resolve pre cale pacinica. D'in Londra si Vien'a se lucera cu resolutiune in sensu paciniciu.

Viena, 13. iuliu. D'in mai multe parti se ascura, ca Italia si Danemarc'a sunt pre partea Franciei si stau gata sa erumpa. — „Tagespresse“ de asta-di dîe, ca Austria trebue sa remana neutrale, pana ce resbelul se va restringe numai intre Prusia si Franta, daca inse ar intră in actiune una a treia potere, atunci conduitu Austria trebue supusa unei precumpeniri nove.

Viena, 14 iul. Conformu scirilor din Parisu, 45 nati de resbelu sunt pre deplinu inarmate. Garda nationala mai junca inca va intra in armata de linia. — Perielulu de resbelu a ajunsu gradul suprem; fainele mai noue dîe, ca alianta pruso-rusesca este degia inchisata. — In Parisu s'a responditu fain'a despre repasirea intregului ministeriu. Daru ar si insarcinatu cu noua forma a cabinetului.

Bucuresci, 14. iuliu. Camer'a alese presedinte pre Costaforu. Guvernul are mare majoritate! Mane se va inchide sessiunea extraordinaria.

Bucuresci, 14. iul. Ministrul cerura auctorizatiunea principelui spre a demissiună in data ce camer'a ar areta nescari manifestatiuni de neincredere.

Parisu, 15. iul. Ieri ser'a a fostu pre bulevardu una miscare extra-ordinaria. Una multime mare cantă Marseilles'a. Se audau strigute: sè traiesca imperatul! Sus cîtra Berolinu! Giosu cu Bismark! etc.

Florentia, 15. iul. Francesii voru parasi statul papal si trupele italiane lu voru ocupă in tacere.

**Responsuri.** Dlui Ionu H... in Teceu: Avesti se mai tramiteti 1 fl. v. a. — D. Clem. H... in Glodu: s'a transpus la Red. „K. V“ D. Fil... Pl... in Slatina: de aici se spedesce regulat, deci numai oficiul postului porta vin'a si, la intempiare candu abusul s'ar continua, vinevoiti a ne incinti ca se reclamam la ministerul resp. pentru sistarea abusului. Nici cari vi lipseste de pre som. I asta data vi-vomu tramite indata ce ni-i veti numi. — Dlui juras. com. Petr... taculu, avezi 1 fl. bunu la noi de pre triliniul trec, deci suntem no-

tati pre patru lune. Dlui Popescu, Mediasiu, avezi 1 fl. bunu. Casinul de Chisineu, asemenea 1 fl. b. — „Nagyváradi polgári kör“ are a suplemi 30 cr.

### Concurs.

Din partea c. r. societati privilegiate de cale ferata se dechide concurs pentru ocuparea postului de invetitoriu si cantor la scola poporale romana gr. cat. din Zorlentiu-Mare, care postu e imprenutu cu salariul annual de 105 fl. v. a.

Doritorii de a ocupă acestu posta de invetitoriu au a se adresă cu rogarea si cu documentele necessarie către onorat'a directiune generale a c. r. societati de cale ferata, — avendu totuodata a se declarat si in privint'a primirei cantoratului, — si a le tramite de adreptulu administratiunei silvane si dominiali din Boesci-Romania, de asta-di pana in 6 septemane.

Boesci-Romania, in 10. iuliu 1870.

**Administratiunea silvana si dominala.**

Proprietari si editoriu **ALESANDRU ROMANU**  
Redactoru respund. interim. **IONU PORUTIU.**

## ! SENSAȚIUNE !

### Patenta americana.

Cine nu dori se aiba dinti frumosi si sanatosi?

Acesta ince nu se poate angaja decat numai prin **periere de dinti electrice de cauciuc (fara de peri).** Perierea acestei mai nove recomandari si lantul prii mi si mi se scisori sunt fabricate cu totul din cauciuc si tiepuiesc in locu de peri sunt de cauciuc, cari intre chiari si interte cele mai anguste deschisaturi a le diuiliori si departeaza totu alpturele stricatoare diuiliori. Cauciucul are putere electrica, care prin frica de dinti se punte in lacrare si este mai priu frica, dinti nu numai se curatase ci totodat si se poleseaza si se padiseaza de molispris. Perierea acestei, conform parlorilor medicale, se se intrebuntenie la princi inca din cele mai crute tenozile pentru ca se fie forte de dorei de dinti. A fara de folosul acesta, perierea de cauciuc sunt si forte durabile, potendu-se intrebuntenie rate nu' una sau intregi. Pretinu unel-a face numai 90 cr.

### Pentru 1 florinu unu aparatu cu aburi spre desfincemare aerului molispris.

Calatoru acestui nou aparatu se impie cu profunzum desmolisprisitoru si se incalzeste prin o lampa de spiritu, dasvoltandu-se asti aburi, priu acestia chifta, se este de spatiu, se curatase cu interva minute de aerul neplacut sau stricatoare. E de trebuita desperata pentru **ospitale, scoli, ofise, laboratori, locuințe, si saloane.** Masin'a de de bronz auxin, forte eleganta carea poate servi si ca una felu de bijuteria. Pretinu 1 fl. era butelii de profunzum desmolisprisitoru d'impresiunii cu sprijinu trebuntenie se zinde in 50 cr. (Ajunge do cinci dieri de urm.)

### Spre aperearea personelor si securitatea proprietatu (scorii)

de neoperata trebuntenie o arma bună, de aceste sunt revolvere dupa sistemul lui **hefauchera ameliorata** si provadute cu invintator de securitate, avandu miscare dubla si tiepa ghintuita, in caricatură asta cutu incarcandu-o data, se potu face intr-unu miutu 6 descarcaturi (puscasute) sigure. E armă ea mai perfectuata.

### 1 revolveru de 7 milimetri 18 fl. 100 patronu (incarcatură) 3 fl. 50 cr.

1 " 9 " 15 " 4 " 50 "

1 " 12 " 17 " 4 " 50 "

### Triunfulu Scientific!

Unul dintre cei mai recomandu chemici ai nostri au descoptuitu in fine medieutoclu, care in cursu de mai multe decenii indestru si cercutu de cele mai mari capacitatii pre personali cosmetice (tromentura). **Preservativul de respiratie (Athens-praservativ)** face a disparsi indata resulata greu microscop, provad ucesa din dorei de dinti sau alti boala, si face de prinsori ori cu apa de gura; conservandu sautescu gingivale, interesante totodat si dintii. Mai presu se poate recomandu fumatatorilor, pentru ca microscopul greu ale funimii lu schimb indata intr-o aroma placuta, si recitora; si chiaru ca articolu de toiletă inca si de mare folosu; spandu gura numai o data, demindu, cu asta esentia, romane totu dinu adeodata (salutinu) cea placuta. — Pretinu: 1 sticla d'impresa cu instructiunea fara de 90 cr.

### Mantele de ploaia

de materia impenetrabila si neabsorbanta, fara de cusatura, fabricata anglezesc. Se potu portu si pre tempu sorinu, fănduca pre dosu semena celu mai elegantu vestimentu. Pretinu dupa marime 10 fl. 50 cr., 11.50, 12.50, 13.50.

### Invelite electro-galvanice

inventiunea prea-insemnata si binefacutora

Cele mai mari capacitatii medicinale au constatati ca galvanismul are invenititia binefacutora contu' bolilor ce se numesec mai la vale. Dupa marturisirea unui român mediu din Paris, inolede de aura nou, prima cari se trasu una fata de fier electro-magnetic, un elektulu de a vindeci si a padu de rosu, renna, junglin, dorere, nervosu, tronuratara, dorile de capu, etc. Pretinu unu astrelu de invelit se face 90 cr.

### Mare binefacere!

pentru a se intresni nutrirea copililor mici, prin ajutorul sugatorilor ameliorate, care facu de prinsu nutricile (dintele). Copilul este primu nutreulentul standu, inelutu si si chiaru in somn, in acela-si mola, precum-lu cîptea de la manusa, adica fara astreinti. Aleste cari se intrepteaza de pruncutii aplicati de nutricile (dintele) sunt nemasteni si slabuti, catu manele sunt nevoie a schimbă notitie pana candu copilul este capabil inmultul ce i convine; inse intrebuntenindu-se aceste sugatorii patenteaza se potu intarită si copilul astfelii nutriti se insancosesc in scurta tempu si se intaresc. Singura manela potu se apresintă valoarea acestor inventuri. Pretinu 1 lucidu 60 cr., era de calitate mai buna 90 cr.

### Cea mai noua inventiune chirurgica!

Cistire anglosescu cu aspiratorie (pumpa de aeru) a se intrebuntenie pentru copii si adulti. Chiaru si bolnavii neputintri potu face inmultul experimentului fara o adstrialine; capacitatea acestor cistri se poate regula dupa trebunita. Instrumintele acestei nu' le traiu se lipseste dinu neci o casa. Pretinu unu-a 3 fl.

### Unu stilu (comeditu) interesant!

Imperatul Napoleona III, scriindu istoriu lui Iuliu Cesar, doda ordinei a 1-ja facu primu uniu dinu ei mai incisivi mecanici, unu cu dești dupa planul lui, ca să se scufunda de pea moloș' incingere si ca prostie totu la secesiune se incau la suba trebuntenie alta rezistente. Ordinea se efectua in modul cu cel mai stricat, ca si la 8 de la condinu fiu gală, D. Gilberto Roche si mai ameliora inca idea imperialului si primu pentru acesta lucrau buna 50 de napoleondori (in la 500 fl.) fănduca respondintu scopului proprie tota acceptarea. La subsemnatul se adu incisivi deputatorii in monarh's austriaca. Candideau si de argintu sau din Chin's, se potu intindu, era construcția din ulei si astfel ca si potu servir cu oile de demnităta pana sora vie o intrempere, si curgerea negrengutul se poate regula dupa placu. Forma a 1-iei eleganta si indemnanta pentru orsi vine, deci se recomandu mai slau pentru calatori, dragutari, negoțiatori, invetitori, scolari, etc. Pretinu 1 condinu 1 fl. era pentru 12 pene de secesiune la condinu 15 cr.

### Bouquetu (mirosu) de Havanna

pentru 1/2 cr. una cigaș de 50 cr., adica cea mai estina cigaș se poate prefeca in Havanna genuina, prin hogenul de Havanna. Acesta esentia originala numai aci importata se storce din raderinile si inluga plantu de tabacu din India apusena si primu simplu numediu eu astfel'la se seote miroscu inbolnici ordinari si se prefaca in formu cea mai fina a Havannei. — Una butelii ajungu pentru 500 cigaș, era pretinu 1 fl.

## Harthie, Bilete de Visita, Sigille si alte uinelte de scrisu

Tote de cea mai buna calitate, cu pretiurile urmatorie:

**Devis'a casei:** „Marfa estina inca potu fi buna.“

**Tece (mapa) de scrisu** micu, octava-formatu, fara do requisita, cu incuiitoria (broca) 1 fl. 20 cr. 1.50, 1.80. Acelu si d'impresu cu requisita 2 fl. 2. 20, 25, lucrate cu luxu atat de la inaintat catu si din afară 3 fl. 50 cr., 4 fl. 4.50; mare quartu-formatu fara de requisita 1 fl. 80 cr. 2.50 era cu requisita, deplinu inzestrat 3 fl. 3.50, 4 fl. Aceste-si lucrate cu luxu 4 fl. 50 cr., 5 fl. 5.50.

**Marce de sigilatu epistole** cari pentru indemnante, estintate si lipseste sigura sunt a se prefera obiectelor si cerii rosie, ca si multa calitate, si cu stima, insieme, nume ori monogram, pretinu a 500 buc. 1 fl. 20 cr. era 1000 buc. 1 fl. 60 cr.

**Papeterie** una inventoare (enveloppe) frumos lucrata, plina cu securitate harthie de luxu si cuverta, pretinu 1 buc. 25, 35, 50, 60, 80 cr. si 1 fl.

**Presenta (daru) estina si practicu** e noa' garnitura de scrisu formata din brondu si compusa din urm. 10 bucati, anumitu: 1 **calimari** cu apertură, 1 **cilibior de penă**, 1 **pondu pre harthie**, 2 **luminari**, 1 **tormomeiu**, 1 **luminare manuala**, 1 **instrumentu de facutu fociu**, 1 **stergotu de pene**, si 1 **substrat de orologie** si pretinu, tote frumosu si eleganta lucrate, era pretinu numai 3 fl.

**Instrumentu pentru desemnu** 1 buc. 80 cr., 1 fl. 1.20, 1.50, 1.60, compus din 10 bucati, 1 **flautu**, 1 **flautu**.

**Globuri** 50, 80 cr., 1 fl. 50 cr., 2 fl. 3.

**Cuthiora cu tusiu** plina cu cele mai fine colori de mieru, 1 buc. 30, 50, 80 cr., 1 fl. 1.50, 2 fl. 2.

**Cartecelle de notitie** flue 10, 15, 20 cr., legate in piele 25, 35, 45 cr.

**Cera de sigilatu prea-fină, binemiroitoria.** 1 buc. rosu 8, 10 cr., suprafata in felurii colori 1 buc. 10, 12 cr.

**Putere de negreaza nou inventata** mestecia numai cu apa produce esenciale negreaza lucratoriu, 1 cuthiora 20 cr.

**Modeluri** pentru deprinderi in setipura ordinaria si caligrafica, pentru invetitori si scolari, 1 fasciora, 1 formularu micu cu 12 exemplare, scriptura varia, 10 cr., — 1 face, formatul mare cu 30 de exempli, compus de script. caligr. 65 cr. Modeluri pentru a invetiza cunoscute desemnatul, metodi si tehnică mai nou, pentru invetitori si dile